

De vlucht van de wijze raaf

Jolanda Bloem

De vlucht van de wijze raaf

Titel: De vlucht van de wijze raaf

Schrijver: Jolanda Bloem

Coverontwerp: Mijn bestseller

ISBN: 9789403941165

©Jolanda Bloem

Proloog

Voordat we geboren werden en nog veilig in de baarmoeder zaten; een warme plek met een constante aangename temperatuur waar voldoende voeding en zuurstof was, konden we niet kiezen welke afslag we zouden nemen. Als de tijd rijp was, werden we door het geboortekanaal naar beneden geperst tot we het levenslicht zagen. Als we geluk hadden tenminste. Sommigen van ons hebben de reis niet overleefd.

Wie de reis had doorstaan, werd meestal met open armen ontvangen. Door een moeder, met of zonder partner, door familie en degenen die de bevalling hadden begeleid. Hier was je dan ergens op de wereld. Een zegening. Zomaar op een plek die je niet zelf had gekozen, maar een plek die jou had gekozen om te zijn en om op te groeien.

Meestal was dat een vaste plek voor langere tijd. Je leerde door de jaren heen steeds meer mensen kennen waar je vertrouwd mee begon te raken. Dit vormde de basis van je leven. Een fundamentele omgeving die ervoor zorgde dat je je veilig voelde. Stemmen en gezichten die je herkende zodat het duidelijk en overzichtelijk was.

Voor *reizigers* was dat vaak wat lastiger. Met hobbelige wegen die ze steeds weer naar nieuwe oorden leidden waar ze nieuwe gezichten zagen, was dat een wankelend begin van het leven. Oorden waar ze als kind vrienden maakten en waar ze avonturen beleefden. Tegen de tijd dat ze net een beetje begonnen te wennen aan de verschillende stemmen en karakters om hen heen, moesten ze afscheid nemen en werd er door de familie een volgende reis uitgestippeld.

Soms vrijwillig, soms noodgedwongen. Geen wonder dat deze families zo hecht waren.

Smalle hoge huizen met gebogen daken op houten wielen en met een trap ervoor die ze konden bestijgen. Kilometers lang door paardenkracht getrokken, werden ze keurig naast elkaar neergezet op een plaats waar ruimte was, maar waar ze vaak niet welkom werden geheten.

Een plaats waar mensen hun eigen fundament hadden gebouwd, met stemmen en gezichten die ze kenden en waar deze mensen -met een ander uiterlijk- een bedreiging vormden.

Men was bang voor ze.

Voor hun gitzwarte ogen die dwars door hen heen leken te kijken, vooral de vrouwen met een glazen bol in hun bezit. Maar ook voor hun kracht. Mannen in blote basten die moeiteloos hout wisten te kappen en zware balken droegen. Vrouwen die met de geringste naaigerei binnen *no time* een broek hadden gerepareerd en hun eigen jurken maakten.

Jonge vrouwen met hoofddoekjes over hun zwarte glanzende haren, met gouden ringen en armbanden waaraan tientallen steentjes hingen. Getrouwde vrouwen met donkere jurken en witte schorten die soms een beetje groezelig waren omdat ze het land hadden bewerkt.

Schoonheid en wilskracht waar men jaloers op was. Olijfbruine, bezwete lichamen die blonken in de zon, alsof ze door olie waren ingestreken en die men benijdde, werden afgedaan als lui.

Hun liefde voor gouden sieraden en horloges, stoffen in allerlei kleuren: bont en rijk aan patronen, was volgens velen een reden voor diefstal. Aannames uit jaloezie en afgunst.

Zoals de onschuldige charmes die ze van nature bezaten en die werden bestempeld als onzedelijk.

Zigeuners, wat moesten ze hier?

En waar kwamen ze vandaan?

Families die dol waren op goud en rijkdom, op wijn en lekker eten en die graag dansten op hun eigen gemaakte muziek.

Die het klooster bezochten waar ze op hun knieën lagen te bidden op paarse fluwelen matten, dankende voor hun goud en goed.

Roma's met geldige identiteitspapieren, die door hun nonchalante voorkomen werden geweigerd tot het onderwijssysteem waardoor hun kans op die noodzakelijke basis met de herkenbare stemmen en gezichten werd ontnomen.

Met als gevolg een nieuwe reis over hobbelige wegen naar een onbekende bestemming, waar hoop, liefde, zelfvertrouwen en kracht zullen blijven voortdrijven. Net zolang tot ze de juiste afslag hebben genomen en acceptatie een normaal woord zal zijn.

Wilde plannen

Drieduizend, vijfhonderd en achtenveertig euro en vierenvijftig cent staat er op mijn bankrekening. Ik vraag me af hoe lang ik daarvan rond kan komen zonder dat er inkomsten gegenereerd worden. Geld dat voor mijn studie bedoeld is, is het eerste dat wordt stopgezet als mijn vader merkt dat ik ervan door ben gegaan.

Ik kijk naar de zwartwitte familiefoto op het kersenhouten bureau. In het midden staan mijn ouders. Mijn vader, lachend met zijn arm om mijn moeders schouder geslagen. Mijn moeder heeft een sjaal om haar hoofd; ze kijkt serieus in de camera met een dramatische blik. Mami (oma) staat naast mijn moeder, is een kop kleiner dan haar en onder het witte hoofddoek zie ik een gezicht die kracht uitstraalt.

Rechts staan de drie dochters, waarvan ik de jongste ben en links de twee zoons, de oudsten uit ons gezin. Als je goed naar de foto kijkt, zie je, ondanks dat het een stilstaand beeld is, precies hoe ze zijn. *En waren. Rust in vrede, mama lief.*

Ik krijg een brok in mijn keel.

Toen mama nog leefde, was ons gezin compleet. Mijn moeder hield alles bij elkaar. Ze was de leeuwin; de koningin van het kamp.

Ze bepaalde alles wat er moest gebeuren en ze was zelfs papa de baas. Mijn moeder was streng, maar met een goed hart. Ze had Darin en Ken ook goed onder controle. Ze hoefde maar te knippen met haar ogen en de jongens renden voor haar. Stelletje flierefluiterers noemde ze haar twee oudste kinderen altijd.

Sinds mijn moeder twee jaar geleden aan een hartaanval overleed; te veel hooi op haar vork vermoed ik, is alles veranderd.

Darin en Ken hebben nog steeds geen relatie en wonen samen in het 'blowhok', zoals ik de oude woonwagen noem.

Papa is een slapjanus. Hij laat alles toe en naar mij willen de mannen niet luisteren. Naar oma wel. Hoe klein ze ook is, ze is hen de baas. Oké, mijn broers hebben allebei een baan, maar Ken verschijnt meer dan de helft van de tijd niet op zijn werk omdat hij tot diep in de nacht zit te gamen. De een na de andere joint wordt opgerookt en als je een voet in de wagen zet, word je misselijk van de wietlucht die er hangt. Van ventileren hebben de jongens nog nooit gehoord.

Darin past beter op. Hij heeft een eigen bedrijfje en komt regelmatig in contact met rijke en beroemde mensen, dus hij moet representatief zijn als hij een afspraak heeft. Toch is het een luiwammes die dan weliswaar geen joint op zal steken, maar wel verslaafd is aan slapen.

Mijn zussen hebben allebei een vriend en de oudste van de twee is vijf maanden zwanger. Mijn vader wordt opa, ik word tante. Ik zal ze stuk voor stuk missen.

Ik veeg een traan van mijn wang, pak de foto van mijn bureau en leg het ondersteboven in mijn sporttas en rits hem dicht.

Ik loop naar buiten, de deur van de oude camper kraakt en piept als een astma patiënt als ik hem open doe. Ik smijt mijn tas op de stoel naast me, werp een laatste blik op de vijf witte wagens die vlak naast elkaar in het zand staan, en dan start ik de motor.

Het miezert en de lucht is bewolkt. Niet bepaald een mooi begin van de lente, maar wie weet rij ik de zon tegemoet. *Costa del Sol?*

Ik denk aan de stoofpot van mijn moeder, die op een laag pitje stond te sudderen terwijl ze haar klanten in de keuken te woord stond. *Kippenvlees van kippen die Darin en Ken mochten slachten. O, wat vonden ze dat leuk werk (afschuwelijk). Worteltjes, peultjes en rode ui uit eigen tuin. Suiker, azijn, laurierblad, zout, peper en kurkuma (waar ik altijd van moest hoesten) en op het laatst maïzena om het dikker te maken.*

Het rook zalig als ik binnenkwam.

Mijn moeder verdiende de kost als waarzegster en was ervan overtuigd dat ik op een dag rijk zou worden. Ze zag goudstaven als ze in mijn ogen keek en noemde me altijd Sela de raaf vanwege mijn gitzwarte haren en ogen.

Mijn broers en zussen moesten al vroeg aan het werk. Ken repareerde fietsen en brommers, Darin was handig met mama's naaimachine. Hij verkocht zijn eigen ontworpen kleding huis aan huis,. Op zijn brommer met een bolderkar erachter, reed hij van het ene naar het andere dorp. De meiden maakten tassen en verkochten ze op de markt.

Ik ben de enige uit het gezin die de basisschool heeft afgemaakt (en daarna nog twee andere scholen).

Toen ik vier was en mijn moeder mij meenam naar het consultatiebureau voor een controle, bleek dat ik bovengemiddeld intelligent ben (ik haat dat gegeven) en vonden mijn ouders dat ze alles uit de kan moesten halen om mij de juiste ontwikkeling te geven. Iedereen plaatste mij op een voetstuk en er werd veel van mij verwacht. Terwijl mijn familie aan het werk ging, zat ik met mijn neus in de studieboeken op school of in mijn kamer bij mijn bureau. Toen de meiden nog thuis woonden, sliepen ze bij elkaar op de kamer. Ik had een kamer voor mezelf. Want ik mocht niet gestoord worden tijdens het leren, dat zou mijn ontwikkeling vertragen.

Ik haatte het om intelligent te zijn. Ik vond het verschrikkelijk.

Een shopper ben ik nooit echt geweest. Ik droeg de kleding van mijn zusters die vijf en zes jaar schelen met mij. Het geld dat maandelijks binnen stroomde, werd steeds meer en toen er eenmaal drie nullen achter stonden gaf ik zo weinig mogelijk uit, om het te kunnen gebruiken als ik het nodig zou hebben en dat moment is nu gekomen.

Het geluid van een claxon doet mij opschrikken uit mijn gedachten.

Ik word ingehaald door een vrachtwagen en de chauffeur schijnt niet al te blij te zijn met de oude camper die niet harder rijdt dan drieëntachtig. 'Sorry!' zeg ik hardop. 'Hij gaat niet sneller.' 'En dan heb ik de wind nog mee!' schreeuw ik er achteraan, maar hij hoort me natuurlijk niet.

De lucht wordt helder en met mijn neus naar het noorden gericht kan ik de zee al bijna ruiken. Omdat ik trek begin te krijgen en ik mijn cafeïnegehalte op peil moet zien te houden, neem ik de afslag naar een tankstation voor een kop koffie en een broodje.

Nadat ik de tank volgegooid heb, parkeer ik de bus naast de shop en stap ik uit.

Ondanks dat het nog geen tien uur in de ochtend is, is het er niet druk.

Ik pak een dubbele sandwich met frisse kipsalade uit de koeling en zet een beker onder de koffiemachine en druk op de cappuccino knop.

'Zijn de toiletten gratis te gebruiken?' vraag ik aan de kassière als ik afreken.

Het meisje met een puisterig gezicht zegt niets, kauwt ordinair op een felroze stuk kauwgom en drukt een muntje in mijn hand.

'Oké, bedankt.' *Kauw, smak.*

Ik breng mijn spullen naar de camper en dan loop ik naar het toiletgebouw, aan de achterkant van de shop. Met het muntje gaat de deur open en ik schrik me rot als ik naar binnen loop.

Er zit een jongen op de vloer, met zijn rug tegen de muur aan. Zijn ogen half dicht.

'Wat doe jij hier? 'Dit is een damestoilet!' roep ik.

Hij strijkt door zijn blonde kuif en kijkt me slaperig aan.

'O, sorry. Ik was moe en moest slapen. Ik wist niet dat dit de dames wc's waren.'

'En al waren dit de heren wc's, waarom zou je überhaupt *in* een toiletgebouw slapen? 'Heb je geen bed ofzo?'

Hij grijpt zijn rugzak en komt langzaam omhoog. Als hij voor me staat zegt hij:

'Ja en nee. Ik *had* een bed. Tot mijn vader mij uit huis smeed omdat ik uit de kast ben gekomen.'

'Stond dat bed in een kast dan?'

Even kijkt hij mij verbaasd aan, maar als ik knipoog krijgt hij in de gaten dat ik een grapje maak.

'O.' Hij grinnikt.

'En nu? Nu ga je voortaan op deze vieze stinkvloer liggen slapen?'

'Nou nee, maar ik moest iets, hè? Ik ben vannacht weggelopen en na twee uur lopen voelde ik mijn benen haast niet meer.'

'Niet weggaan, ik kom zo terug.'

Ik trek een deur open en ga op de wc zitten. Tijdens het plassen denk ik: *oer Nederlands, open blik, normale kleding, geen wapens opgemerkt. Normaal taalgebruik, geen aso, stinkt niet, is homo.*

Als ik terug ben zeg ik:

'Oké, je mag mee.'

Hij strijkt weer door zijn kuif en kijkt me niet-begrijpend aan.

'Mee? 'Waar naartoe?'

Ik was mijn handen en zeg:

'Tja, dat weet ik zelf ook nog niet, maar ik dacht iets van Noorwegen of Zweden. 'Denemarken is ook goed als je niet zo ver wilt.'

Met dezelfde verwarde blik staart hij mij een poosje aan.

'Ik heb een camper,' zeg ik daarom. 'En ik ben toevallig ook uit huis gezet. Nou ja, niet echt. Ik ben min of meer weggelopen.'

'Van je vriend?' Zijn slaperige ogen zijn nu wakker geworden. Ze zijn minstens een keer zo groot als toen ik hem aantrof.

'Nee, van mijn familie.'

'O, op die manier. 'Oké dan.'

Hij loopt naar de kraan, gooit wat water over zijn gezicht en gooit zijn rugzak over zijn schouder.

'*Let's go.*'

Bij de camper maak ik wat ruimte door mijn sporttas achterin te leggen en als we naast elkaar zitten bied ik hem een van de sandwiches aan. 'Koffie moeten we delen, maar als ie koud is mag jij hem.'

Een flauw lachje.

'Hmm, lekkere kip. 'Heerlijk, zo'n ontbijtje.'

'Reken daar maar niet iedere dag op.'

Hij begint me al een beetje te kennen want hij lacht.

'Zeg, ik wil me nergens mee bemoeien ofzo, maar heb jij wel genoeg geld voor de reis én je verblijf daar? Ik heb wel *wat* geld bij me, maar niet zoveel.'

'Geen enkel probleem en ja, ik red me wel een tijdje.'

'O, oké.' Hij zwijgt even en dan vraagt hij:

'Wat voor werk deed je eigenlijk?'

Ik moet gniffelen. Wat zal hij verbaasd zijn als ik hem vertel dat ik geen baan heb.

'Uh, niets. Ik heb geen baan.'

Precies zoals ik vermoedde reageert hij met:

'Wat de *fuck*? 'Hoe kom jij dan aan dat geld?'

'Ik ben een zigeuner.'

'Ja en?'

'Nou, die stelen toch? 'Althans, dat wordt vaak gezegd.'

Hij leert me *echt* kennen want hij schaterlacht nu.

'Je bent me er eentje. Maar vertel, hoe oud ben je eigenlijk?'

Dan geef ik hem een hand.

'Sela. Ik ben tweeëntwintig.'

'Ha, net zo oud als ik. Ik ben Stef.'

'Ik studeerde en ik was het zat.'

'Ja, waarom ben je eigenlijk weggelopen?'

'Omdat ik op eigen benen wil staan.' Als de motor van de camper begint te pruttelen nadat ik hem start, verschijnt er een glimlach om zijn mond.

'O, dus jij loopt weg omdat je bij je ouders weg wilt en ik wil graag nog even thuis wonen en *ik* word eruit gekickt. 'Omgedraaide wereld.'

'Bij mijn familie ja. Mijn moeder leeft niet meer. Mijn vader en mijn broers en zussen wonen allemaal op het kamp.'

'Ga weg. 'Een woonwagenkamp?'

'Yup.' En ik stuur de camper de snelweg op.

'Cool,' zegt hij dromerig en met een zingende, hoge klank alsof hij zo lang mogelijk de toon wil aanhouden.

'En jij? Jij vertelde dat je homo bent en je kon meteen vertrekken?'

Tot mijn verbazing begint hij te grijnzen.

'O ja, ik ben de oudste thuis. Ik heb twee jongere zusjes en ik moet het goede voorbeeld geven, hè? Mijn ouders zijn tegen alles wat afwijkt van "het normale" en wezen me gelijk de deur. Ik mocht weer terugkomen als ik bekeerd was.'

'Hmm.'

"Hoe kom jij zo bruin?" 'Het is nog niet eens zomer en de lente is net begonnen.'

'Ik ben een zigeuner, weet je het nog?'

'Ja en?'

'Die zijn toch vies?'

Hij schaterlacht en tikt met zijn hand op het dashboard.

'Nee, maar je bent *echt* bruin. 'Eigenlijk groengeel.'

'Dat heet olijfkleurig.'

'O ja, *right*. Jij zult het weten. 'Jij ging nog naar school, ik niet.'

'Wat deed je dan?'

'Ik ben vakkenvuller bij de Jumbo.'

Hoe het komt weet ik niet, maar ineens proesten we beiden van het lachen.

'Wil je nog cappuccino?'

Hij houdt me de kartonnen beker voor.

'Nee, die is koud. 'Heb je een rijbewijs, Stef?'

'Uh, nee.'

Dat wordt dan ergens overnachten, denk ik.

De intelligente Lotusbloem

In Hamburg eten we (hoe ironisch) een broodje hamburger bij een friettent. Drinken doen we in de camper want ik heb een hele voorraad ingeslagen.

Bij een supermarkt in een dorpje verderop vonden we een camperplaats waar we de nacht (gratis) hebben doorgebracht.

Ik hoefde me geen zorgen te maken over seksuele toenadering in welke vorm dan ook; Stef valt duidelijk niet op meiden. En eigenlijk voelde het best veilig om een man in de buurt te hebben die het voor me op kan nemen als het nodig is. Niet dat ik mijn mannetje niet sta overigens. Met twee grote broers die het leuk vonden om hun kleine zusje te pesten, heb ik wel geleerd om voor mezelf op te komen.

Stef is naar de Lidl en ik check of de camper nog in staat is om een lange afstand te rijden. De banden vol wind, olie op peil en o ja, een beetje WD40 voor de roestige krakende deur.

'Wow, jij bent niet alleen goed met je koppie, zie ik.'

Stef komt aangelopen met zijn handen vol boodschappen. Hij ziet er uitgeslapen uit.

'Appelflappen, wraps met zalm, ham-kaas croissants voor nu, chips, koekjes, toetjes en niet te vergeten chocola.'

'Wil je me vet mesten?'

'Ja en dan verkoop ik je aan de hoogste bieder en ga ik er met je camper vandoor,' grinnikt hij.

'Jij durft!'

'Echt niet! Een blik in je duistere ogen en ik geef me al over.'

'Ja, ik kan streng kijken, hè? Dat zei mijn moeder ook altijd.'

'Wat studeerde je eigenlijk?'

Hij zet de tas op een van de banken achterin.

'Wauw, jij springt ook niet van de hak op de tak. 'Trouwens, dat moet daar niet liggen.'

Ik kruip de camper in en hij overhandigt me de tas.

'Kijk, hier blijft het koel.'

Ik vis de wraps, de toetjes en de chocola uit de tas en stop het in de koelkast.

'Je hebt hier ook werkelijk alles, hè?'

'Duh, ik ben een zigeuner.'

'Ja en?'

'We zijn het gewend om rond te reizen en ons te redden.'

'Aha. 'Woonde je dan niet op één plek?'

'Jawel, sinds zeven jaar. 'Daarvoor niet.'

'Denk je dat ik vandaag een korte broek aan kan? 'Ze lagen bij de Lidl.'

'Jij bent me er eentje. 'Nee, het is zestien graden.'

'O, oké.'

'Laten we maar gauw gaan ontbijten. 'De croissants worden koud. 'Thee?'

Met de deur open zitten we drie minuten later aan de tafel in de camper te eten.

'Waah,' zegt Stef plotseling.